

Berner for Framtida - biobank

informasjon om prøveinnsamling

I et samarbeid mellom NBSK og NMBU Veterinærhøgskolen initieres nå innsamling av DNA-prøver fra utvalgte hunder som ledd i et langsiktig arbeid med genetisk forskning. Prøveinnsamling i forbindelse med krysningsprosjektet vil utgjøre en sentral del av prosjektet, men det vil parallelt samles prøver fra alvorlig syke hunder, samt gamle, friske kontroller. Målet er å etablere et solid grunnlag for fremtidig forskning, for å på sikt få økt kunnskap om arvelig sykdom og bedre helsen i rasen over tid.

Det er viktig å være klar over at dette kun er prøveinnsamling i første omgang. Prøvene blir ikke sendt til genetisk analyse før forskerne vurderer at vi har et godt nok prøvemateriale.

Hvilke hunder samler vi prøver fra?

1. Krysningshunder med foreldre

For alle krysningskull samles det inn DNA-prøver fra:

mor (tispe)

far (hannhund)

alle valpene

Valpene får med et ferdig test-kit i valpepakken og skal ta munnsvaberprøve når de er 4–6 måneder gamle.

2. Hunder med alvorlig, antatt arvelig sykdom

Vi ønsker prøver fra hunder med følgende diagnoser:

Nyresvikt (akutt eller kronisk)

Histiocytært sarkom

Lymfekreft/lymfom

Beinkreft/osteosarkom

Epilepsi

Aseptisk meningitt

Andre alvorlige sykdommer som er antatt arvelige - ta kontakt med NBSK eller prosjektansvarlig ved NMBU

3. Friske, eldre hunder

Friske hunder over 8 år

Hunder vi ikke samler prøver fra

Det har liten hensikt å ta DNA-prøver fra renrasede berner sennen-hunder som verken er syke eller gamle og friske. For å unngå å kaste bort tid og ressurser er det viktig at kriteriene over følges.

Slik foregår prøvetakingen

For krysningskull

Oppdrettere av krysningskull skal ta kontakt med NBSK i god tid før valpene skal leveres for å få tilsendt nødvendig antall testkit.

Oppdretter får tilsendt testkit med:

munnsvaber

ferdig frankert returkonvolutt

samtykkeskjema

instruksjon for prøvetaking

Testkittene sendes med valpene til nye eiere. Oppdretter sørger også for at det tas prøve av mor og far (prøve av hannhunden kan entes tas ved parring eller ettersendes).

Valpekjøper tar prøven når hunden er 4–6 måneder og sender den direkte til NMBU i returkonvolutten.

For syke hunder

Alternativ 1 (foretrukket om mulig):

Syke hunder er ofte hos veterinær i forbindelse med utredning eller behandling. I slike tilfeller anbefaler vi at veterinæren tar en EDTA-blodprøve (veterinæren vet hva det er), siden blodofte gir enda bedre DNA-kvalitet for langtidslagring enn en munnsvaber.

Prøven må være tydelig merket med hundens navn og eierens navn

Det legges ved et utfylt samtykkeskjema, som kan lastes ned her – eventuelt kan samtykkeskjema ettersendes.

Det er ønskelig, men ikke nødvendig, at det også vedlegges journal fra veterinæren. Opplysninger om hunden blir bare håndtert av forskergruppen ved NMBU, og behandles konfidensielt.

Prøven sendes med vanlig post til:

Veterinærhøgskolen-NMBU

Medisinsk genetikk

Postboks 5003 NMBU

1432 Ås, Norge

Alternativ 2:

Hvis det ikke er tatt blodprøve av hunden i forbindelse med behandling hos veterinær, kan eier ta kontakt med NBSK og få tilsendt et testkit med munnsvaber. Eventuell journal kan legges i samme returkonvolutt som munnsvaberen.

For friske hunder over 8 år

Eiere av hunder som er over 8 år og helt friske, kan ta kontakt med NBSK for å få tilsendt testkit med munnsvaber (som beskrevet over). Munnsvaberen sendes direkte til NMBU i den vedlagte returkonvolutten.

Om svabere

Faggruppen for medisinsk genetikk ved NMBU tester for øyeblikket en ny type svaber. Når en endelig type er valgt, får NBSK tilsendt testkit. Dersom det oppstår behov for prøvetaking før dette (f.eks. ved nyresvikt eller annen akutt sykdom), skal eier ta direkte kontakt med prosjektansvarlig ved NMBU for å få tilsendt en svaber (av gammel type).

Et langsiktig arbeid

Prøveinnsamlingen må sees i et langsiktig perspektiv. Prøvene vil i første omgang lagres, og analyseres ikke før forskergruppen vurderer at prøvematerialet er solid nok til at det har en hensikt å initiere et forskningsprosjekt. Dette vil vurderes fortløpende. Ved å sørge for god prøveinnsamling i henhold til kriteriene, kan dere bidra til å bygge et så godt grunnlag for fremtidig forskning til rasens beste som mulig.

Har du spørsmål?

Kontaktinformasjon NBSK:

Solveig Aarbogh

Leder NBSK

Epost: nbsk@berner-sennen.no eller bff@berner-sennen.no

Telefonnummer : 41448848

Kontaktinformasjon NMBU:

Kim Bellamy, veterinær, ph.d.

Postdoktor

Faggruppe for medisinsk genetikk

Epost: kimbella@nmbu.no

Telefonnummer: 45445179